Psikoeğitim

Prof. Dr. Serap Nazlı

Psiko & Eğitim Nedir?

Psiko & Eğitim

Diğer grup müdahalelerinden farkı ve benzerlikleri???

Grup biçimleri

Genel kabul edilen bir sınıflama yok

Subjektif görüşler var

Biri diğerinden daha önemli değil ancak bu algı yaratılıyor

Grup biçimleri

Danışma ve sorun çözme grupları

Psikoeğitim rehberlik grupları

Psikoterapi grupları

İş yönelimli gruplar

Gelişimsel rehberlik modelinin uluslararası lideri olarak kabul edilen Robert Myrick (1997):

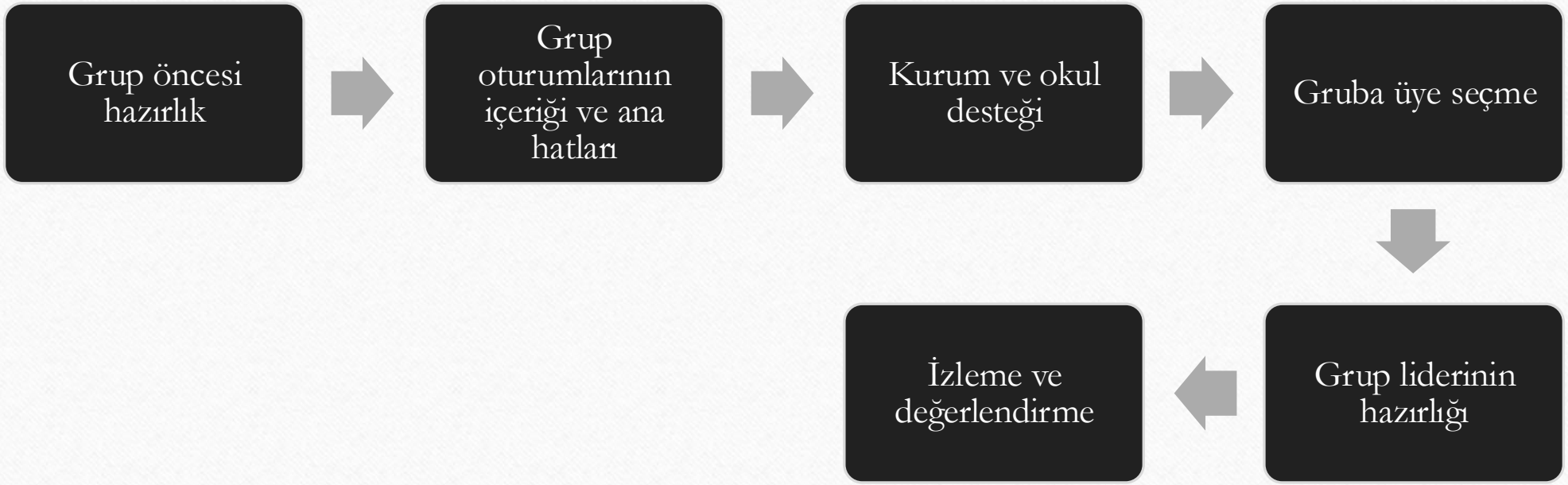
- Grupla danışmanın üç biçimi vardır:

1. Problem odaklı grupla psikolojik danışma
2. Kriz odaklı grupla psikolojik danışma
3. Gelişim odaklı grupla psikolojik danışma

Psikoeğitimin özellikleri

- Grup temelli müdahale programıdır.
- Terapötik bir müdahaledir.
- Ruh sağlığı uzmanı tarafından uygulanır.
- Gizlilik, gönüllülük gibi temel ilkeler geçerlidir.
- 1. önleme, 2. önleme ve 3. önleme düzeylerinde yararlanılır.
- Programı vardır.
- Programın amacı danışanlara beceri kazandırmaktır.

Psikoeğitim Hazırlama Aşamaları (Delucia-Waack,2006)

Psikoeğitim "Programı" Hazırlama Aşamaları (Nazlı,2024)

1-Alt yapının hazırlanması:

- -Felsefi ve kuramsal temeller
- -Danışanın özellikleri ve ihtiyaçları
- -Zaman, mekan, araç gereç vb hazırlanması
- -Kaç oturum vb.

2-Programın dört öğesinin hazırlanması:

1. Kazanım
2. İçerik
3. Süreç
4. Değerlendirme

Kazanım (Öğrenme Ürünü)

- Danışanlar/üyeler ne öğrenecek?
- Farkındalık kazanma ve yaşama aktarmaya başlama
- Taksonomisi (Algılama, kavrama, genelleme)
- **Algılama:** Kişisel özelliklerini fark eder.
- **Kavrama:** Kendine uygun çalışma planı hazırlar.

İçerik

- Materyaller neler olmalı?
- Danışanın gelişimsel özelliklerine uygun olmalı
- Psikoeğitim temasına uygun zengin içerik
- Liderin bilgilendirmesi
- Yazılı (formlar, broşürler, çalışma yaprakları gibi) + yaşantısal (rol oynama, drama, küçük grup çalışması gibi)

Süreç

- Danışma kuramı ve öğrenme kuramı
- Terapötik beceriler (yapılama, konuşmaya açık davet, içerik-duygu yansıtma, özetleme vb)
- Terapötik koşullar (empati, saygı, saydamlık)
- Bilgi + aktif katılım

Süreçte önemli hususlar:

- Eğlenerek öğrenme ortamı
- Farkındalık kazanma (algılama düzeyi)
- Eyleme geçmeye başlama (kavrama düzeyi)
- Ödevler ile pekiştirme
- Danışanların aktif katılımına teşvik

Değerlendirme

- **Süreç değerlendirmesi:** Gözlem, ödev incelemesi
- **Sonuç değerlendirmesi:** Ön-son test, değerlendirme formları
- Nicel ve nitel

Oturumlar (30-40-50-60 dk)

- **Her oturum:** Giriş + Gelişme + Sonuç
- **Giriş (5 dk):** Özet ve ödev incelemesi, dikkati çekme (ısınma etkinliği) ve oturumun amacı VEYA Isınma, bir önceki oturumun özeti ve ödev, oturumun amacı
- **Gelişme (30 dk):** Bilgilendirme ve küçük deneyim (rol oynama, küçük grup gibi) ve tartışma
- **Sonuç (5 dk):** Özetleme ve ödev

Oturumlar (1 + ¾ + 1):

- **Ön oturum/1. oturum:** Yapılama, genel bilgilendirme, ödev
- **2.-3.-4. oturum:** Isınma, ödev inceleme, yaklaşık 10-15 dk. bilgilendirme, üyelerin aktif katılımı (küçük grup, rol oynama), özetleme, ödev.
- **Son oturum:** Genel özet, vedalaşma.

Okullarda psikoeğitim programına üye seçimi.

En fazla 2 yaş farkı
Sosyal, duygusal, zihinsel ve fiziksel olgunluk düzeyleri eşit veya yakın
Uyumlu öğrenciler
Etnik, sosyo-ekonomik heterojenlik
Cinsiyet dağılımında eşitlik

Psikoeğitim temaları:

1

1. önleme düzeyi:
Temel yaşam becerileri

2

2. önleme düzeyi:
Sınav kaygısı, arkadaşlık problemleri

3

3. önleme düzeyi:
Bağımlılık, zorbalık

DR ÖDEVİ RAPORU: Okullarda psikoeğitim programı uygulaması

- **Ön hazırlık** (okul yönetimi, öğretmen desteği, aile bilgilendirmesi/işbirliği, mekan-zaman ayarlama, deney-kontrol gruplarının belirlenmesi, ölçek belirleme ve izinlerinin alımı, değerlendirme formlarının hazırlanması, programın diğer materyallerinin hazırlanması vb)
- **Program** (kazanım-içerik-süreç-değerlenme)
- **Programın uygulanması** (ön test, oturumlar, son test ve değerlendirme formları)
- **Veri analizi** ve yöntem bölümünün yazımı